

12 §

Talousvesiverkoston toiminta-alueiden ja viemärialueiden toimintaverkon muutokset

Tek 17 §
29.4.2020

Tekninen lautakunta päätti kokouksessaan 4.9.2019 § 35 ja 36 asettaa Kurikan Vesihuolto Oy:n talousvesiverkoston toiminta-alueiden ja viemärialueiden toimintaverkon muutokset nähtäville 1.10.2019 - 31.10.2019 väliseksi ajaksi. Asiakirjojen nähtävillä olosta ilmoitettiin Jurvan Sanomissa, Kurikka-lehdessä ja JP-Kunnallissanomissa.

Toiminta-alueiden muutoksista pyydettiin lausunto myös Kurikan kaupungin ympäristölautakunnalta, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymältä.

Määräaikaan mennessä saapui lausunnot Kurikan kaupungin ympäristölautakunnalta, Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta sekä JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymältä. Asian johdosta ei saapunut muistutuksia tai mielipiteitä.

Kurikan kaupungin ympäristölautakunnan lausunto:

Ympäristölautakunta totesi (2.10.2019 § 56) lausuntonaan, että sillä ei ole huomauttamista teknisen lautakunnan esittämään Kurikan Vesihuolto Oy:n toiminta-alue-ehdotuksiin talousvesiverkoston osalta (Kurikka, Jurva ja Jalasjärvi). Lautakunta puoltaa myös esitettyjä viemäriverkoston toiminta-alueita, mutta toteaa, että ehdotettujen rajauksien ulkopuolelle jää joitakin pohjavesialueella sijaitsevia kiinteistöjä, jotka olisi lautakunnan mielestä syytä sisällyttää viemäriverkoston toiminta-alueen laajennussuunnitelmaan, niiden läheisyyden vuoksi. Ehdotetuissa suunnitelmissa toiminta-alueajennuksen ulkopuolelle jää joitakin kiinteistöjä ainakin Kuusistonloukon, Aronlähteen ja Haapalankangas-Lintuharjun pohjavesialueilla. Pohjavesialueiden tarkastamisen lisäksi toiminta-alueiden läheisyydessä olevat rantakiinteistöt olisi hyvä liittää toiminta-alueen rajauksen sisälle.

Pohjavesialueella sijaitsevien kiinteistöjen viemäroiminen on erityisen tärkeää Länsi-Suomen vesioikeuden 1982 määräämillä Aronlähteen, Autiokorven ja Lehtisen suojavyöhykkeillä. Jurvan toiminta-alueen osalta lautakunta ehdottaa, että Haapalankangas-Lintuharjun pohjavesialueella oleva mahdolliseksi laajennusalueeksi merkitty alue muutettaisiin toiminta-alueeksi, johon kuuluu poikkeava liittymismaksu.

Perustelu ranta-aluekiinteistöjen sekä pohjavesialueiden muutoksen osalta tulee YSL 156 a §:n perustason puhdistusvaatimuksen toimeenpanosta rannalla ja pohjavesialueella.

Kurikan alueen Läntinen laajennusalue, joka alkaa Palomäestä ja päättyy Kampinkylään, on merkitty karttaan mahdollisena laajennusalueena. Selvytyden vuoksi alue tulisi muuttaa merkinnältään toiminta-alueeksi jossa on poikkeava liittymismaksu, koska alueella on jo aloitettu viemäriverkoston rakentaminen.

Kurikan alueen Mallunojan ja Magneetin asemakaava-alueet eivät ole mukana toiminta-alue-ehdotuksessa. Alueet tulee lisätä toiminta-alueeseen.

Muilta osin ympäristölautakunnalla ei ole huomautettavaa teknisen lautakunnan ehdotuksiin talousvesi- ja viemäriverkoston toiminta-alueiksi.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto:

ELY-keskuksen lausunnon mukaan jätevesiverkoston toiminta-alueisiin ehdotetut alueet ovat yhdyskuntarakenteen aluejaon (YKR2018) mukaan pääosin taajama-alueita. Kartoilla ei kuitenkaan ole esitetty YKR-taajamia kuten ne tulisi vesihuoltolain mukaan esittää. Pohjavesialueet ovat esitetty selkeästi kartoilla.

ELY-keskus ehdottaa yhteenvedona, että nyt esitettyyn jätevesiverkoston toiminta-alueisiin tarkasteltaisiin ehdotetuista toiminta-alueista puuttuvat taajama-alueet. Varsinkin vesistöjen lähellä erityisherkällä alueella sijaitsevat taajama-alueet tulisi ottaa mukaan laajennusehdotukseen.

ELY-keskuksen mukaan seuraavat puuttuvat taajama-alueet tulisi tarkastella viemäriverkoston laajentumisalueina:

- Jalasjärven Jokipiin, Jalaston ja Petäyksen väliset taajama-alueet
- Jalasjärven eteläpuolella Väisäläntien varren mukainen alue
- Kurikan Paavolanmäeltä pohjoiseen, Kivimiehentie molemmat puolet

Kartoissa tulisi olla myös yksityisten laitosten toiminta-alue-rajaukset, jolloin vesihuoltoverkoston kattavuus suhteessa asutukseen olisi selkeä todeta. Myös mahdollisten vesihuoltoverokosten laajennustarpeiden arviointi helpottuisi. Kunnan sivuilla tulee olla nähtävillä kunnan alueella määriteltyjen vesihuoltolaitosten toiminta-aluekartat.

Alla mainitulla taajama-alueilla on ELY-keskuksen tietojen mukaan määritelty toiminta-alue vesihuollolle:

- Jurvan Niemenkylän alue (Niemenkylän jätevesiosuuskunta)
- Kurikan itäpuolella Luovan ja Oppaanmäen välinen alue (Luovan viemäriosuuskunta)
- Kurikassa Kyrönjoen itäpuolella, alue välillä Saarenkylä - Mäki-
kylä - Tuiskula - Nikkola aina Ilmajoen kunnan rajalle asti (Tuiskulan vesihuolto-osuuskunta)
- Kurikan Mietaankylän ja Sántin väliin jäävä alue Sántintien, Mäntyläntien ja Myllytöyräntien varressa joen molemmin puolin (Pitkämön Altaan Ympäristön Viemärointi -osuuskunta)

ELY-keskuksen ehdottamia laajennusehdotuksia ja muita mahdollisia laajennusalueita voisi vaihteistaa, nyt vahvistetaviin toiminta-alueisiin sekä lähivuosina vahvistetaviin toiminta-alueisiin. Karttamerkinnöissä voitaisiin värittää eri väreillä nykyinen toiminta-alue, suunniteltu I-vaiheen toiminta-alue toteutettuna esimerkiksi 5 vuoden sisällä, sekä suunniteltu II-vaiheen rajaukset, jotka ovat viitteellisiä, suuntaa antavia uuden ja laajenevan kylärakenteen kasvaessa.

Esimerkiksi kartalla esiintyvä, Kurikan länsipuolella Kuusistonluokon pohjavesialueella sijaitseva, mahdollinen laajennusalue, tulee lisätä lähivuosina Kurikan Vesihuolto Oy:n varsinaiseen toiminta-alueeseen.

ELY-keskus muistuttaa, että jatkossakin on kiinnitettävä erityistä huomiota erityisalueiden, kuten ranta-alueiden ja pohjavesialueiden viemäriverkoston piiriin saattamiseksi.

Vesijohtoverkoston toiminta-alueiden ehdotuksiin ei ole huomautettavaa.

ELY-keskuksen mukaan Kurikan Vesihuolto Oy:n vesi- ja viemäriverkoston toiminta-alue-rajaukset on esitetty sellaisessa mittakaavassa, että yksittäinen kiinteistönomistaja voi yksiselitteisesti todeta kuuluuko kiinteistö toiminta-alueeseen vai ei.

Ennen toiminta-alueen hyväksymistä tai muuttamista asiasta on tiedotettava riittävässä laajuudessa sekä varattava valvontaviranomaisille mahdollisuus antaa lausunto ja alueen kiinteistönomistajille ja haltijoille tilaisuus tulla kuulluiksi.

ELY-keskus pyytää toimittamaan hyväksymispäätöksen liitteineen vahvistamisen jälkeen.

JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän lausunto:

JIK ky toteaa lausunnossaan, että talousveden jakelualueet kuvaavat nykytilannetta, toteutunutta yhdyskuntakehitystä kunnan alueella. Toiminta-alueajaukset ilmenevät kiinteistörajajoja mukaillen, jolloin alueajaukset ovat mahdollisimman yksiselitteisiä. Kaikki toiminta-alueen kiinteistöt ovat liittyneet vesijohtoon, tavoitteellisia alueita ei ole merkitty. Vesilaitoksella on terveydensuojelulain näkökulmasta edellytykset toimittaa vaatimuksenmukaista talousvettä toiminta-alueelleen. Toiminta-alueajauksissa on otettu huomioon alueet, joilla on asutusta tai siihen rinnastettavaa elinkeinoa tmv. Toiminta-alueet kattavat arviolta Kurikassa (ml. Kurikan ja Lakeuden Veden jakelu-alueet) 8 500, Jalasjärvellä 6 550 ja Jurvassa 2 250 kuntalaisen vedenhankinnan, joka vastaa n. 82 % koko kunnan väestömäärästä (n. 21 000). Erityisesti Kurikan sekä Jurvan ja Jalasjärven alueella toimii myös muita talousvesilaitoksia, joihin osa toiminta-alueen ulkopuolella jäävistä kiinteistöistä kuuluu. Terveysvalvonnalla ei ole kattavasti tiedossa onko näillä vesilaitoksilla kaupunginhallituksen vahvistamia toiminta-alueita.

Terveysvalvonta toteaa, että toiminta-alueen talousvesiverkoston riittävistä, tavoitteellisesta sekä erityisesti ennakoivasta kunnossapidosta ja huollosta tulee huolehtia koko toiminta-alueella. Kurikassa ja Jurvassa runkoverkoston on n. 480 km ja Jalasjärvellä 342 km. Kurikan ja Jurvan välille rakennetun yhdysvesijohdon voidaan katsoa parantavan laitoksen toimintaa erityisesti häiriötilanteissa.

Lisäksi muistutetaan, että vesihuoltolaitoksen toiminta-alue ulottuu esityksen mukaan Jurvan kautta Närpiöön, jolloin on syytä esittää toiminta-alue hyväksyttäväksi erikseen Närpiön kaupunginhallitukselle niiltä osin. Toisaalta vesihuoltolaitoksen on mahdollista tarjota palveluita myös toiminta-alueen ulkopuolella, jos esim. alueella ei ole vesihuollon järjestämisvelvollisuutta – kiinteistöt voivat liittyä verkostoon vapaaehtoisesti, sopimusperusteella. Tällöin verkostoalueesta vain osa sisältyy toiminta-alueeseen, eikä vesihuoltolaitoksella ole toiminta-alueen ulkopuolella esim. Vesihuoltolain 8 § mukaista huolehtimisvelvollisuutta. Tällaisista palveluntarjonta-alueista ei ole aineistossa mainintaa.

Lausunnossa ei voida ottaa kantaa aineistona olevan suunnitelmakartan pohjalta toiminta-alueen kattavuuteen pitkällä aikavälillä, sillä

terveysvalvonnalla ei ole käytössä alueidenkäyttösuunnitelmia. Toiminta-aluetta hyväksyessä kunnan olisi hyvä huomioida myös kyllien tulevaisuusnäkökulmat, esim. mahdollisesti suunnitellut uudet rakentamisalueet, mikäli tällaisten kiinteistöjen liittäminen vesijohtoon tai viemäriin on tarpeen asutuksen taikka asutukseen rinnastuvan elinkeino- ja vapaa-ajantoiminnan määrän tai laadun vuoksi. Tässä aiheistossa ei ole esitetty tavoitteellisia alueita.

Jäteveden johtaminen ja puhdistus on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa. Viemäri siihen liittyvine puhdistus ja muine laitteineen on suunniteltava, sijoitettava, rakennettava ja kunnossapidettävä siten, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa. Viemäri on sijoitettava, rakennettava ja hoidettava niin, ettei siitä aiheudu talousveden tai yleiseen käyttöön tarkoitetun uimarannan veden tai maaperän terveydellisen laadun huonontumista.

Kurikan Vesihuolto Oy:n vastine:

Kurikan Vesihuolto Oy:lle varattiin mahdollisuus antaa vastine annettujen lausuntojen johdosta. Vastineessaan Kurikan Vesihuolto Oy toteaa, että YKR-taajamat ja Jalasjärven viemärikartan osalta pohjavesialueet lisätään toiminta-aluekarttoihin. Kampinkylän alueen toiminta-alueajaus muutetaan varsinaiseksi toiminta-alueajaukseksi, jolla on poikkeava liittymismaksu. Toiminta-alueajausiin lisätään uudet asemakaava-alueet Mallunoja ja Magneetin alue. Uudet kartat edellä mainituilla muutoksilla toimitetaan Kurikan kaupungille 10.1.2020 mennessä.

Kurikan kaupungin väestökehitys ja väestön ikärakenne huomioon ottaen vesihuoltolaitos ei näe järkeväksi ottaa ELY-keskuksen mainitsemia alueita osaksi toiminta-aluetta. Tällä hetkellä tilanne on se, että mainittujen alueiden kylärakenne on pikemminkin pienemässä kuin kasvamassa. Vesihuoltolaitoksen mielestä näillä alueilla on järkevämpää hoitaa jätevesienkäsittely kiinteistökohtaisesti.

Kurikan kaupungin kuntarajojen ulkopuoliset alueet määritellään Kurikan Vesihuolto Oy:n palveluntarjonta-alueiksi. Rajaus koskee Närpiön puolella olevia kiinteistöjä, joille toimitetaan talousvettä.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen ja JIK ky:n lausunnot sekä Kurikan Vesihuolto Oy:n antama vastine ovat esityslistan oheismateriaalina. Päivitetyt toiminta-aluekartat ovat nähtävissä Kurikan Vesihuolto Oy:n verkkosivuilla osoitteessa kurikanvesihuolto.fi/b/toiminta-alueiden-paivitys.

Lisätietoja: tekninen johtaja Jari Akkanen, 044 700 3945, jari.akkanen@kurikka.fi.

Ehdotus: Tekninen lautakunta toteaa, että toiminta-aluekartat ovat olleet nähtävillä asianmukaisesti vaadittavan ajan ja tieto nähtävillä olosta on ilmoitettu Kurikan alueella ilmestyvissä paikallislehdissä. Tarvittavat asiantuntijalausunnat on pyydetty.

Saapuneiden lausuntojen johdosta toiminta-aluekarttoja on päivitetty seuraavasti:

- Kurikan uudet asemakaava-alueet (Mallunoja ja Magneetti) on päivitetty toiminta-alueeksi,
- Mallunoja on lisätty kokonaisuutena myös Kurikan vesiverkostorajaukseen,
- Kuusistonloukon pohjavesialueen alue on muutettu toiminta-alueeksi, jossa on poikkeava liittymismaksu,
- karttoihin on lisätty puuttuvat pohjavesialueet sekä jäteveden toiminta-aluekarttoihin YKR taajama-alueet, ja
- Jurvan talousvesikartassa Närpiön kunnan puolelle menevä alue on merkitty erillisenä palveluntarjonta-alueena.

Lausuntojen perusteella tehdyt muutokset alkuperäisiin karttarajauksiin ovat sikäli vähäisiä, että muutettuja karttoja ei ole katsottu tarpeelliseksi asettaa uudelleen nähtäville.

Vesihuoltolain 7 §:n mukaan kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Kurikan Vesilaitos Oy on vastineensa mukaan ottanut huomioon Kurikan kaupungin väestökehityksen sekä ja väestön ikärakenteen toiminta-alueiden päivityksessä.

Tekninen lautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Kurikan Vesihuoltolaitos Oy:n alla esitetyn mukaisesti päivitetyt ja 13.1.2020 täydennetyt toiminta-aluekartat (talousvesi sekä jätevesi) Jurvan, Jalasjärven sekä Kurikan alueille:

- 11.4.2019 Talousvesiverkoston toiminta-alueet Jalasjärvi 1-14 (piirustusnumero 101 – 114 sekä indeksikartta 100)
- 11.4.2019 Viemäriverkoston toiminta-alueet Jalasjärvi 1/2 (piirustusnumero 121)

- 11.4.2019 Viemäriverkoston toiminta-alueet Jalasjärvi 2/2 (piirustusnumero 122)
- 11.4.2019 Talousvesiverkoston toiminta-alueet Jurva (piirustusnumero 131)
- 14.1.2019 Viemäriverkoston toiminta-alueet Jurva (piirustusnumero 141)
- 11.4.2019 Talousvesiverkoston toiminta-alueet Kurikka (piirustusnumero 130)
- 14.1.2019 Viemäriverkoston toiminta-alueet Kurikka (piirustusnumero 140)

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kh 117 §
11.5.2020

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevat toiminta-aluekartat (toiminta-alueet) teknisen lautakunnan ehdotuksen mukaisesti.

Merkitään, että esteellisinä tämän asian käsittelyn ajaksi poistuivat yhtiön hallituksen jäsenet Mervi Kujanpää-Mannila ja Liisa Ala-Käkelä.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kh 49 §
15.2.2021

Kurikan kaupunginhallitus on kokouksessaan 11.5.2020 § 117 päättänyt hyväksyä Kurikan Vesihuolto Oy:n toiminta-aluekartat (talousvesi sekä jätevesi) Jurvan, Jalasjärven sekä Kurikan alueille.

Myöhemmin on käynyt ilmi, että kaupunginhallitus on ylittänyt asiassa toimivaltansa ja asia olisi pitänyt viedä vesihuoltolain 8 §:n mukaisesti kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Lisäksi päätöksessä on ollut virheellinen muutoksenhakuohjaus, koska muutoksenhaku tapahtuu vesihuoltolain mukaan kunnallisvalituksella.

Hallintolain 50 §:n mukaan viranomainen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe.

Ehdotus: Kaupunginhallitus päättää

- 1) kumota 11.5.2020 § 117 tekemänsä päätöksen ja

- 2) esittää kaupunginvaltuustolle, että valtuusto hyväksyy toiminta-aluekartat (toiminta-alueet) teknisen lautakunnan ehdotuksen mukaisesti.

Merkittään, että Liisa Ala-Käkelä ja Vesa Porre poistuivat paikalta esteellisinä, koska he ovat Kurikan Vesihuolto Oy:n hallituksen jäseniä.

Merkittään, että Juhani Mäki poistui pykälän käsittelyn aikana klo 18.06.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kv 12 §
22.2.2021

Merkittään, että Liisa Ala-Käkelä, Mervi Kujanpää-Mannila, Vesa Porre, Sami Keskinen, Markku Hydén, Matti Hiipakka ja Voitto Parkkonen poistuivat paikalta esteellisinä tämän pykälän käsittelyn ajaksi. Ala-Käkelä, Kujanpää-Mannila, Porre, Keskinen ja Hydén ovat Kurikan Vesihuolto Oy:n hallituksen jäseniä. Hiipakka ja Parkkonen ovat varajäseniä.

Päätös: Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Virallisen otteen lähetämme pyydettyä.

Otteen oikeaksi todistaa
Kurikassa 2.3.2021
Hannu Pihlaja
hallinnon suunnittelija